

IV. Letnik.

II. zvezek.

Venec

cerkvenih bratovščin.

Izhaja 24. dan vsakega meseca.

Urejuje
dr. Francišek Ušeničnik.

Vsebina II. zvezka.

	Stran
Razširjanje vere. (Namen svetega Očeta — pri- poročen v molitev za mesec november.) . . .	161
Častivci in častivke presv. Rešnega Telesa. Dr. Nikolaj Ignacij Lipič	165
Prva Marijina družba na Kranjskem	167
Za vernih duš dan	170
Razna poročila	171
Katoliška cerkev na Kitajskem	174
Zadobljeno zdravje po zaobljubi k Materi božji in presvetemu Rešnemu Telesu	175
Zahvala za uslišano molitev	176

„Venec“ prejeman pri upravnistvu stane na leto 1 K 20 h, po
pošti pošiljan 1 K 44 h. Denar za naročbo se pošilja: Uprav-
nistvu „Venca“ v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2; dopisi,
zahvale za uslišano molitev in darovi za pobožne namene
pa uredniku pod naslovom: dr. Fr. Ušeničnik v Ljubljani,
Semenišče.

V Ljubljani, 1900.

Izdaje „Katoliška Bukvarna“. — Tiska „Katoliška Tiskarna“.

Dobrotni darovi.

Za bratovščino presv. Rešnega Telesa:

Ź. Ź. Ź. v p. 3 K.

Za cerkev sv. Rešnega Telesa v Bolzanu:

Mihael Tomasi 1 K.

Za sveto Detinstvo:

Šolarji v Dražgošah 2 K; Marijina družba v Tršiču 13 K;
Ź. Ź. Ź. v p. 2 K; šolarji v Selcah 6 K; Mih. Tomasi 1 K.

Za razširjanje sv. vere.

Ź. Ź. Ź. v p. 3 K; Mihael Tomasi 1 K; M. Ź. 80 K.

Za najpotrebniše misijone:

Neka oseba po č. g. Fr. Birku 200 K; Ź. B. v D. 2 K.

Za Salezijance:

Ź. Ź. Ź. v p. 3 K.

Za kruh sv. Antona:

Neža Sket 6 K; Anton Ponikvar 4 K.

Za sv. Očeta:

Ź. Ź. Ź. v p. 3 K.

Za misijonsko cerkev sv. Jožefa pri Mariboru:

Mihael Tomasi 1 K.

Za uboge redovnice na Laškem:

Mihael Tomasi 1 K.

Za družbo sv. Bonifacija:

M. Ź. 10 K.

Za Vincencijevo družbo sv. Nikolaja:

M. Ź. 20 K.

Za Jeranovo dijaško mizo:

M. Ź. 10 K; Ź. Ź. Ź. v p. 4 K.

Za Detoljuba:

Ź. Ź. Ź. v p. 2 K.

Za bratovščino za duše v vicah:

Mihael Tomasi 1 K.

Dušni vodnik, molitvenik za slabe oči, z zelo velikimi
črkami; v marmorni ali rudeči obrezi 2 K,
v zlati obrezi 2 K 60 h. * * * * *

V molitev so priporočeni

I. za ves mesec november namen sv. Očeta: *razširjanje sv. vere.*

II. za posamezne dni:

1. *Misijoni po slov. deželah.*
2. *Pozabljene duše v vicah.*
3. *Katol. cerkev na Kitajskem.*
4. *Duhovska in deška semenišča.*
5. *Volitev v državni zbor.*
6. *Dušni pastirji po kaznilnicah.*
7. *Katoličani na Ogrskem.*
8. *Zapuščeni bolniki.*
9. *Katoliški učitelji in učiteljice.*
10. *Škofovi zavodi v Ljubljani.*
11. *Marijine družbe.*
12. *Naši višji duhovni pastirji.*
13. *Poklic v redovniški stan.*
14. *Katoliška cerkev na Ruskem.*
15. *Hiša Habsburška.*
16. *Bolniki, ki odlašajo izpoved in sv. obhajilo.*
17. *Vsi, ki trpe hude izkušnje.*
18. *Slov. delavci na Nemškem.*
19. *Družbe ubožcem v pomoč.*
20. *Da bi Bog ponižal sovražnike sv. cerkve,*
21. *Ženske, ki so izgubile sveto vero.*
22. *Cecilijanska društva.*
23. *Bolni duhovniki.*
24. *Karmeličanski red.*
25. *Katoliške šole.*
26. *Slov. dekleta v tujih mestih.*
27. *Vsi, ki so se priporočili v molitev, pa niso posebe omenjeni.*
28. *Šv. Oče Leon XIII.*
29. *Cesar Franc Jožef I.*
30. *Vsi živi in mrtvi udje molitvenega apostolstva.*

Molimo.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presvetem Srcu in ga še zdaj hvališ brez konca v sakramentu presv. Rešnega Telesa po vsem svetu, in v posnemanje presv. Srca preblažene, brezmadežne Device Marije, Tebi darujem danes in vsak trenotek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čutila in želje, vsa dela in besede.

Posebno pa Ti jih darujem za Tvojo sv. cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za vse sadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

Podobice presv. Srca Jezusovega,

na debelem finem papirju
krasno izdelane v barvah,
izvirne zaobljubne slike

ljubljske stolnice, so dobili v prodajalnici „Kat. tiskovnega društva“ (H. Ničman) v Ljubljani 25 skupaj 1 K 20 h, sto skupaj 4 K 60 h. Na zadnji strani je natisnjena „Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu“. o o o o o o o o o o o o o o

Prodajalnica katol. tiskovnega društva

(prej H. Ničman)

Ljubljana, Kopitarjeve ulice števil. 2

priporočam *molitvenike*:

Večna molitev, z rudečo obrezo 2 K 40 h, z zlato obrezo 3 K.
Osem ur pred sv. R. T., z večjimi črkami, v pol usnji 80 h, v celo usnji 1 K.
Kruh nebeški, v usnji 1 K 80 h, z zlato obrezo 2 K 40 h.
Vedno češčenje, v usnji 2 K 40 h, z zlato obrezo 3 K 20 h.
Filoteja sv. Frančiška Saleškega, v usnji 1 K 80 h, z zlato obrezo 2 K 40 h.
Pot v nebesa, življenje udov III. reda, v usnji 1 K 80 h, z zl. obr. 2 K 40 h.
Marija Devica, v usnji 2 K 40 h, z zlato obrezo 3 K 20 h.
Pravi Marijini služabnik, v usnji 1 K 60 h, z zlato obrezo 2 K 20 h.
Presveto Srce Jezusovo, v usnji 1 K 80 h, z zlato obrezo 2 K 40 h.
Razlaganje sv. maše, v pol usnji 2 K 50 h, v usnji 3 K, z zl. obr. 3 K 80 h.
Rafael, voditelj odrasli mladini, platno 1 K 50 h, usnje 1 K 60 h, zl. obr. 2 K.
Spomin na Jezusa, molitvenik za otroke, trdo vezan 40 h, v usnji 70 h, z zlato obrezo 96 h.
Jezus dobri pastir, molitvenik za otroke, trdo vezan 40 h, v usnji 72 h, z zlato obrezo 1 Kr.
Zvonček nebeški, molitvenik za otroke, v usnji 1 K 10 h, z zl. obr. 1 K. 60 h.
Jezus na križu moja ljubezen, za mladino, v usnji 1 K 60 h, z zl. obr. 2 K.
Nevesta Kristusova, v usnji 2 K 48 h, z zlato obrezo 3 K 40 h.
Ura moliti Jezusa v vednem češčenju presv. R. T., mehko vezana 24 h, trdo vezana 40 h.
Častna straža Jezusovega presv. Srca, 24 h.
Getzemani in Golgota, v usnji 2 K 60 h, z zlato obrezo 3 K 40 h.
Sv. Alojzij ali 6 nedeljna pobožnost, v usnji 1 K 40 h, z zlato obr. 1 K 80 h.
Razne knjige za **Marijine družbe** itd., itd.

Tudi ima v zalogi:

Veliko zbirko **rožnih vencev**, navadnih, po pet oddelkov, kakor tudi rožnih vencev „Naše ljube Gospe“, bratovščine „Pomoč dušam v vica“, „Žalostne matere božje“ ... lesenih, koščenih, iz kokosa, iz bisernice — po različni ceni.

Svetinjice za bratovščine „Naša ljuba Gospa“, „Sv. Benedikta“, „Svetega Alojzija“, „Sv. Frančiška“, „Sv. Antona“, „Brezmadežnega spočetja“, „Sv. družine“ itd.

Srebrne svetinjice s podobo „Brezmadežnega spočetja“, po 90 h in višje.

Na razpolago so raznovrstni **škapulirji**, **križi** s stojalom in za na steno, **svete podobice**, manjše in večje — od najpreprostejših do najfinejših — tudi **podobe za okvir**.

Naj še imenujemo: **Spominjske podobice za sv. birmo**, sto skupaj 4 K 40 h; — **Spomin na prvo spoved**, sto kosov 2 K 40 h, 4 K 40 h in višje; — **Spomin na prvo sv. obhajilo**, sto skupaj 2 K 20 h, 4 K 40 h, 8 K in višje; — **Spomin na sv. misijon**, sto kosov 1 K 70 h.

Litanije presv. Srca Jezusovega, sto kosov 1 K 60 h.

 Vsa naročila se hitro izvršujejo.

Zvezek 11.

Letnik IV.

November 1900.

Razširjanje vere.

(Namen sv. Očeta — priporočen v molitev za mesec november.)

Pojdite po vsem svetu in učite vse narode! To povelje je dal naš Zveličar svojim apostolom in po njih katoliški Cerkvi. Na teh besedah sloni vse razširjanje naše vere v vseh časih in v vseh krajih. Apostoli in njih nasledniki so se razkropili po svetu in kamor so prišli, povsod so oznanjevali Jezusov nauk, povsod razširjali resnico božjega evangelja. In čudovito nam mora biti še dandanes, da so apostoli v razmerno malo letih svoje delovanje raztegnili na tako razne kraje tedaj znanega sveta. Zgled nam bodi le apostol Pavel. Komaj izpreobrnjen, že oznanjuje besedo božjo v Damasku, v Jeruzalemu, po malone vseh pokrajinah Male Azije. V Rim pride, odtod na Španško in zopet nazaj potuje na Grško, da novim cerkvenim naselbinam postavi vrednih naslednikov v apostolski službi. Zares, Pavlovo delovanje je živ dokaz, kako globoko so mu bile zapisane Gospodove besede v srce: Pojdite po vsem svetu in učite vse narode!

A s smrtjo apostolov se Zveličarjeva oporoka ni pozabila; apostoli so dobili naslednikov, katerim je bila prva skrb, da razširjajo nauk Jezusov. Po tedanjem rimskem cesarstvu se je širila božja beseda vzlic vsemu preganjanju kristijanov. In ko so se ob ljudskem preseljevanju prikazali na zgodovinsko površje novi, prej nepoznani narodi, so jim pošiljali rimski papeži vnetih škofov in duhovnikov, ki so jih s poukom sprejemali v naročje svete Cerkve. Kdo ne pozna svetega Bonifacija, apostola Nemcev, svetega Remigija, apostola Frankov, sv. Patrika, apostola Irske, sv. opata Avgu-

ština, apostola Anglije, pred vsem pa sv. Cirila in Metoda, ki sta čudovito hitro prižgala luč sv. vere raznim slovanskim narodom? In koliko drugih svetih imen bi nam bilo še omeniti, ki so zapisana v zgodovini širjenja Jezusove vere pri raznih narodih, a tudi z zlatimi črkami v knjigi življenja!

Kaj pa dandanes, ali morda sedaj ni več potreba razširjati po svetu Kristusovih nauk? — Prišel je sovražnik in je zasejal ljuliko mej pšenico, pravi Zveličar. Ko so oznanjevalci božjih resnic zasajali seme svete vere med narodi, so se pokazale tuintam krive vere, pojavljala so se razkolništva in tako je bilo apostolskemu delovanju vsikdar odprto široko polje. A recimo, da bi bili vsi spoznavavci Jezusovega nauka ostali zvesti njegovemu evangelju, ali se ne porajajo vsak dan novi udje v cerkvi Kristusovi? Ali ni dolžnost starišev in duhovnih pastirjev, da poučé otroke v verskih resnicah, da jim izza mladih dnij vcepijo v srce ljubezen do božjih nauk in spoštovanje do Kristusove Cerkve? Vsak čas torej treba, da je Cerkev zvesta povelju božjemu, naj poučuje širom sveta vse narode. To pa se godi — dejal bi — na dvojen način. Ni je bilo dobe v zgodovini sv. katoliške Cerkve, da ne bi bili cerkveni predniki obračali pozornosti na zanemarjene narode, vzdihujoče v temi nevere. Vsak čas se je tako imenovalo misijonsko delo v Cerkvi gojilo. Nastali so posebni cerkveni redovi, ki so imeli zlasti to za svoj prvi poklic, da so svoje člane pošiljali preko morja v najodljudnejše kraje oznanovat divjim narodom resnico sv. evangelja.

Papež Urban VIII. je leta 1627. ustanovil poseben zavod, v katerem se do današnjega dne vzgajajo mladeniči zlasti vzhodnih narodov, ki po dovršenih bogoslovskih šolah nastopijo in opravljajo misijonsko delo za razširjanje vere mej svojimi rojaki. A tudi iz naših krajev je šlo že v tem stoletju premnogo apostolsko - navdušenih duhovnikov v Ameriko in Afriko le iz tega namena, da bi ondi delovali za razširjanje Kristusovega nauka. Komu niso znana imena Friderika Baraga, Ignacija Knobleharja, Frančiška Pirca in drugih naših rojakov, ki so prestali nepopisno hudih nadlog, da so mogli vsaditi sad svetega križa med sirovimi, nevernimi narodi? Še sedaj nam družba sv. Mohora podaja vsako leto kratko misijonsko poročilo iz raznih dežela in kraljestev, da se prepričamo, kako delovanje katoliške Cerkve za razširjanje vere nikdar ne neha, ampak se vedno krepko dviga in širi v najoddaljenejših pokrajinah. Tako se izpolnjuje dan na dan beseda Zveličarjeva: Pričevali bodete zame v Jeruzalemu in Samariji in po vsej Judeji in do konca sveta.

Oglejmo se še nekoliko po naši slovenski deželi. Smemo sicer pripoznati, da naravnostnih paganov ali nevernikov med nami ni. Koliko pa jih je, ki so vsled slabih časnikov ali ysled slabe vzgoje ali tudi še iz drugih vzrokov, ki jih ne maram pripovedovati, zgubili svojo vero, izgubili katol. zavest, zgubili — rekel bi — vse vezi, ki naj kristjana vežejo s katol. Cerkvijo. Bodi Bogu potoženo, da jih je dandanes le preveč, ki vedó mnogo govoriti o raznih vednostih in umetnostih, šest poglavitnih ali temeljnih resnic naše vere pa ti ne znajo naštet. Pač pa odločno poudarjajo, da jim je vsaka vera ljubša nego katoliška. Pri toliko žalostnih razmerah se nam mora pač posebno umestno zdeti, da za

bodoči mesec apostolstvo svete molitve svoje člane prav posebno vabi, naj združujejo svoje molitve v namenu za razširjanje vere. Oj kako potrebna, kako koristna bode taka molitev! Gospod Bog bode poklical novih delavcev v apostolsko delo mej divjimi poganskimi narodi. Ondi že delujočim pa bode ohranil pogum in utrdil zdravje, da bodo mogli na novo pridobiti čim več služabnikov Kristusovih. A tudi domačih krajev se spominjajmo! Prosimo Gospoda, od katerega prihaja vsak dober dar, da ne odtegne izgubljenim sinovom svoje milosti, marveč, da jih razsvetli vsaj v zadnjih trenutkih življenja. In spoznali bodo svojo dosedanjo nevero, sramovali se je bodo in zopet čast dajali trojedinemu Bogu. Ne zabimo nikdar, ko dospemo v „Očenašu“ do druge prošnje: Pridi k nam Tvoje kraljestvo, iskreno prositi Boga, naj širi kraljestvo svoje milosti mej divjaki a tudi mej domačini. Zgôdi se!

— r —

Častivci in častivke presv. Rešnega Telesa.

(Piše Jož. Benkovič.)

XXXV.

Dr. Nikolaj Ignacij Lipič.

(† 11. novembra 1817.)

Naši dobi, ki je polna nevere, a tako prazna svete ljubezni, ko jih je toliko, ki se ponašajo z razumnostjo ali inteligentnostjo, ne da bi vedeli, kaj pravzaprav ta beseda pomeni, je prava uteha in slast slišati kaj o častitem posvetnem možu, ki o razumnosti sicer ni nič govoril, a tembolj z dejanjem pokazal, kaj je prava inteligentnost, in kje je njen vir.

Nikolaj Lipič je bil rojen v Ljubljani, 6. novembra l. 1746. Mlajši njegov brat je postal frančiškan o. Fakund, ki je bil več let redni uršulinski izpovednik in je vpokojen umrl 10. maja l. 1823.

Nikolaj je obiskoval srednje šole pri jezuitih v Ljubljani. Od tod se je preselil v Gradec in tam stopil v bogoslovno semenišče. Kot bogoslovec se je vrnil v svojo domačo škofijo ter prejel štiri nižje redove. Predno pa dovrši bogoslovne študije, stopi v Zajckloštru na Štajerskem kot brat Ignacij v kartuzijanski red. Čez nekaj mesecev zapusti tudi ta kraj, ter se vrne v ljubljansko bogoslovnico, ki je bila tedaj v Gornjem Gradu. Kmalu pa zopet izstopi in gre na svoj dom. Opustil je vse študije in celo leto opravljal doma navadna hlapčevska dela.

Na prigovarjanje prijateljev se vpiše na vseučilišču kot jurist, pozneje kot filozof. Študiral je oboje in postal doktor prava. Služil je največ na Štajerskem kot profesor, potem kot pravnik in advokat.

Velike zasluge si je pridobil ta nenavadni mož za slovenski narod s tem, da je bila največ po njegovem trudu ustanovljena slovensko - nemška gimnazija v Celju l. 1808. V svoji dobi je bil sploh znana oseba na Slovenskem

po svoji delavnosti, živahnosti, zlasti pa po strogo katošlikem mišljenju in življenju. Mož zasluži, da se nanj spomnimo, ker takih krepkih značajev potrebuje naš narod zlasti med razumništvom.

Dr. Nikolaj Ignacij Lipič je bil mož molitve, zatajevanja in dela.¹⁾ V katoliški veri je iskal vso svojo moč in jo tudi našel. Že priprosti, a pobožni njegovi stariši so mu vcepili globoko versko mišljenje; v jezuitskih šolah, kjer je bil član Marijine družbe, se mu je to le še utrdilo in poživilo. Z največjim veseljem je prebiral razne nabožne in znanstvene bogoslovne knjige. Že po naravi se je nagibal k mysticismu, in to ga je gnalo v samostan h kartuzijanom, kjer se je v mistiko še bolj vglobil. Pa s tem nikakor še ne rečem, da se je vdajal oni smeri, ki sama ne vé, kaj je in kaj hoče, katere bistvo je v sanjavem verskem čustvovanju, temveč je imel o vsem jasne pojme in nazore. Njegova pobožnost je bila utemeljena ne le v srcu, temveč tudi v razumu in volji. Čeprav je bil nežne narave, vendar mu je bila zoperna vsaka mehkobna rahločutnost. Njegovo jasno in določno versko nazorje je spremljevala jeklena volja, ki je dajala njegovemu delu primeren določen odmev.

Mož je vsak dan veliko molil in premišljeval. Čital je svete očete v izvirniku ter razne knjige o krščanski popolnosti. Pri vsem svojem obilnem delu ni noben dan opustil, da bi ne napredoval v popolnosti, v posvečenju samega sebe. Da bi to dosegel, mu ni bila nobena stvar preneznatna. Čeprav je bilo uprav tedaj vse pravo versko življenje poraženo, samostani izpraznjeni, katoliška cerkev v sponah, vendar je vsako leto poiskal kak varen kot, kjer je nekaj dni opravljal duhovne vaje. Če ga le ni kaka nujna stvar ovirala, bil je vsak dan pri sv. maši ali pa še pri več mašah; vseh javnih cerkvenih sprevodov se je udeleževal brez strahu pred zbadljivci. S posebnim veseljem je obiskaval in prejemal sv. Rešno Telo ter častil najsvetejše Srce Jezusovo. Ostal je zvest vsem verskim vajam, katere je opravljal kot dijak, kot bogoslovec in kot menih.

Koliko se je poleg molitve postil in zatajeval, to vé le Bog! Doba, v kateri je živel, mu je že sama na sebi nakladala huda pokorila, saj je živel za časa, ko so tudi v Avstriji neomejeno vladali takozvani iluminati ali prosvitljenci, ki so iz dna duše črtili vse, kar je le nosilo katoliško ime. Janzenizem in jožefinizem sta prodrli v najsvetejše ter razjedala oropano in vklenjeno katoliško cerkev. Vse, kar je državi služilo, je moralo z državo se strinjati ter delati po tem razdirajočem načinu. Tudi med duhovniki jih je bilo mnogo, ki so mislili, da cerkvi najbolj služijo in jo skrbno varujejo, ako zvesto poslušajo vladna naročila ter stopajo po tej gladki vladni poti naprej. Malo jih je bilo, ki bi umeli to grozno razdejanje na svetem mestu; a še ti so se skoro vsi plaho umeknili v kot, v stran od deroče reke.

¹⁾ Mož, ki se z Lipičevimi verskimi nazori gotovo ni strinjal, je o njem zapisal: „Alle seine Handlungen basirten auf religiösen Grundsätzen. Er war ein eifriger Gottesverehrer, sein Herz nur empfänglich für das Gute, Nützliche und Schöne, und Gott und Staat und Vaterland waren ihm das Höchste, das Heiligste im Leben.“

Med svetnimi razumniki ga skoro ni bilo, ki bi se bil ohranil neokuženega tega nevernega duha. A eden je bil, ki je stal sredi te deroče in podirajoče reke, pa ni plaval ž njo, temveč brezozirno jadral zoper njo, trdil in hvalil to, kar so vsi drugi njegovi tovariši tajili in zasmehovali, grajal in ključoval pa temu, kar so vsi drugi hvalili in pospeševali. A ker je vestno in neutrudljivo izvrševal svoje stanovske dolžnosti, zato mu ni nihče mogel do živega. Lahko si mislimo, koliko prerekanja, zbadanja in zaničevanja je moral pretrpeti. A ni se udal, ni klonil od svojega trdnega verskega prepričanja.

Kaj neki je ohranilo tega junaka? Vodila ga je luč sv. vere, luč, ki je Kristus! Ta luč ga je razsvetljevala v mišljenju ter ogrevala v dejanju. Sredi versko ledeno-mrzle dobe je ostal gorak za sv. vero, ker so ga grelji žarki večne luči. Bil je njegov zvest učenec ne samo doma v svoji sobici, temveč tudi v javni zbornici; ne le učenec v nauku, temveč junaški učenec tudi v križu in s križem.

Povsod je bil na mestu, kjer je bilo treba prav svetovati ali pomagati; ni ga bilo bolj vestnega in bolj marljivega uradnika v svojem poklicu, za vse dobro in blago je bil vsprejemljiv, samo za protikatoliške in brezverske novotarije ni hotel imeti ne srca in ne razuma. In s tem je strahoval vse svoje načelne sovražnike, da so ga morali, če ne ljubiti, pa gotovo spoštovati.

Imel je pa tudi ogromno prijateljev. In kdo so to bili? Preprosto ljudstvo, kmetje in siromaki! Bil je pravi krušni, marsikomu pa tudi dušni oče. On in njegova blaga soproga sta za-se potrebovala le zelo malo, ker živela sta nad vse skromno. Kar sta imela, sta razdelila med uboge, in kar sta prihranila, sta zapustila celjski gimnaziji, ki naj bi se ustanovila. Lipič je delal v ta namen z vsemi močmi, ker on sam je prvi sprožil to misel. Pisal je pisma na vse strani ter osebno moledoval okolo prijateljev in neprijateljev. Tako je nabral v onih hudih časih, ko je francoska vojska skoro vse vzela, vendar le 150.000 goldinarjev. K temu je dodal veliko svoto še solnograški nadškof grof Leopold Firmian, ki je Lipiča osebno poznal in zelo spoštoval. Zlasti je veliko prejel tudi od raznih duhovnikov.

Lipič je rad obiskaval duhovnike, ki so se v mišljenju ž njim strinjali. Posebno ljubezen in spoštovanje je imel do tistih, ki so bili iz samostanov pregnani. Na razne grde napade jim je bil, kot izvrsten jurist, najboljši zagovornik v besedi in pismu. Ni čuda, da je pri njih užival popolno zaupanje in spoštovanje.

Čeprav je študiral le v nemških šolah, se je vendar vedno zavedal kot slovenski rojak. Sicer ni nič spisal, a celjsko gimnazijo je hotel imeti slovensko-nemško. Če pomislimo, kako se je tedaj zatiral slovenski jezik, da ga celo med rojaki na Štajerskem skoro ni bilo, ki bi se zanj brigal, moramo priznati Lipiču veliko zaslugo, da je zmagal s svojo zahtevo, da se móra v Celju tudi slovenščina poučevati.

Kmalu potem, ko je gimnazijo uredil, mu je umrla soproga l. 1811. In tedaj je 65letni starček zopet resno mislil stopiti v samostan ter zadnja leta skrbeti le za svojo dušo. Pa Zajcklošter je bil že zatrt in prazen; drugi

samostani, v katerih je bilo še redovno življenje, so komaj še shajali. Zato se je dal pregovoriti svojim prijateljem, zlasti pa ubožcem, da je ostal med svetom. Posvetil se je popolno Bogu in bližnjemu.

Enoinšedemdesetletni starček je hitel v Gradec pozdravit cesarja Franca I. A tam je nenadoma umrl 11. novembra l. 1817. — Lipiča smemo imenovati slovenskega L. Stolberga. Kar je bil ta slavni mož katoliškim Nemcem iste dobe v velikem obsegu, to je bil sočasno blagi Lipič zavednim katoliškim Slovencem v njih skromnih verskih in narodnih razmerah. — Mnogo je potoval po svetu in na potovanju ga je zajela tudi smrt. Iz vsega smemo sklepati, da je bila gotovo srečna in blažena.

Živel in delal je celo svoje življenje „kakor dober vojak Jezusa Kristusa“. Kar je govoril sv. Bernard o prvih vitezi templarskega reda, to velja v polnem pomenu o viteškem postopanju Lipičevem: „Nikoli jih ni videti, da bi posedali brez dela, ali pa da bi radovedno okoli postopali; temveč če niso v boju, se trudijo, da popravijo in zboljšajo svoje orožje, kakor jim veli potreba ali pa njih poveljnik. Osebnih veljave ne poznajo. Srčnost pri njih kaj velja, ne pa plemenito ime. Med seboj se spoštujejo; drug drugemu pomaga nositi težave, da dopolnijo postavo Gospodovo... Če se boj vname, vržejo se na sovražnike, kakor bi imeli pred seboj le klavna jagnjeta... Ker naučili so se, da ne zaupajo predrzno na svojo moč, temveč upajo od Gospoda vojskinih trum doseči zmago... Tako opazujemo skoro čudovito prikazen, da so krotkejši nego jagnjeta, obenem pa srčnejši nego levi; in jaz ne vem, kako naj jih imenujem, ali menihe, ali vojake. Najbolj se jim prilega oboje, ker jim ne manjka niti krotkost meniška, niti srčnost vojaška.“

Lipič si je že v mladosti sestavil jasna in določna načela, utemeljena v trdnem verskem prepričanju. Iskal je mesta, kjer bi mogel najložje po teh načelih živeti; a tega ni bilo lahko najti. Zato je begal semtertja. Ni čuda! Jezusa si je postavil kot vzornika; a njegova nedosežna popolnost celo v najslavnejših svetnikih odseva le z ene ali druge strani; zato opazujemo pri vseh nekako omejenost in enostranost. Brez te tudi Lipič ni bil. V svoji mladeniški navdušenosti je mislil, da se mora cel svet držati njegovih strogih načel. In šlo je, a po drugi poti, nego si je sprva mislil.

Njegovo življenje in delovanje nam je odgovor na vprašanje: „Odkod pride modrost? in kje je mesto razumnosti? ... Glej, strah Gospodov, to je modrost, in hudega se varovati, je razumnost!“ (Job. 28, 20. 28.)

Bil je zvest Bogu, zato je bil tudi zvest cesarju in domovini!

Prva Marijina družba na Kranjskem.

Pokora in zatajevanje. Sveto življenje.

Pandanašnji ljudje ne slišijo radi, če kdo govori o pokori in zatajevanju; hitro ga obsodijo, da je prestrog, češ, ta ne privošči človeku nobenega veselja. Pa tudi vidijo neradi kaj takega, kar bi jih spominjalo pokore in trpljenja. Podoba križanega Jezusa je vedno bolj redka po gosposkih, pa tudi že po kmečkih hišah. Celo „bogoljubnim“ dušam bolj ugajajo podobice, na katerih dete Jezus hodi med samimi rožicami ali se igra z jagnjičkom, kakor pa tiste, ki nam kažejo Zveličarja s križem obloženega in s trnjem venčanega. Le poglej v svoje mašne bukvice, če imaš v njih katero podobico trpečega Jezusa! — Kaj čuda potem, da jih je tudi med dobrimi kristijani le malo, ki bi še nekoliko pokorili svoje telo. Pokora se jim zdi nepotrebna, če ne celo nespametna.

V starih časih so ljudje o tej stvari drugače sodili. Prepričani so bili: če hočemo priti k Bogu, moramo vreči od sebe vse, kar nas loči od Boga; in če hočemo Boga ljubiti, moramo raztrgati vezi, ki naše srce vežejo na svet; in če se hočemo varovati greha, moramo krotiti hude želje, ki nas vlečejo v greh. Umevali so dobro besede Gospodove: „Kdor hoče priti za menoj, zatajaj samega sebe, zadeni svoj križ in hodi za menoj“. — „In kdor ne nosi svojega križa, ta ne more biti moj učenec.“ — Po teh besedah Gospodovih so ravnali sinovi Marijini pred dvesto in tristo leti in ostro pokorili sami sebe.

Pokora in zatajevanje je bilo v naši prvi Marijini družbi precej od kraja v navadi. Vse tiste dni, v katere cerkev zapoveduje post, so se sinovi Marijini strogo postili. Mnogi pa so storili še več, kakor cerkev ukazuje: postili so se v čast Materi božji vse sobote v letu in vse dni pred prazniki Marijinimi. Ves advent in postni čas nekateri niso pokusili kaplje vina; po noči in po dnevu so bili prepasani z verižicami, ki so bile posajene z bodicami.

Med dečki iz tretje in četrte šole so nekateri živeli kakor majhni svetniki. Predno so šli spat, so se bičali, pri molitvi so klečali na robatem polenu; v čevlje so si devali kamenčke; bili so taki med njimi, ki so po cele noči imeli kamen za vzglavje. — Neki mlad plemič se je l. 1663. šest mesecev po vrsti vsak dan bičal in živel tako popolno, da vedoma in s premislekom ni storil niti najmanjšega greha.

Najbolj goreči v pokorjenju in zatajevanju pa so bili veliki teden. Očetje kapucini so imeli v Ljubljani vsako leto veliki petek zvečer spokorno procesijo po mestu. Žive podobe so predstavljale trpljenje Jezusovo, ljudje so se očitno bičali in mnogi so s težkim križem na rami šli v procesiji. Te spokorne procesije so se pridno udeleževali tudi sinovi Marijini. Od l. 1634., če že ne prej, pa je Marijina družba imela svojo spokorno procesijo veliki četrtek zvečer. Delali so očitno pokoro za svoje in za grehe drugih ljudi; iz ljubezni do trpečega Zveličarja so se poniževali pred svetom, kakor se je nekdanj ponižal Jezus Kristus, ki se ni sramoval iz ljubezni do nas očitno, ob belem dnevu, po cestah in ulicah v Jeruzalemu nesti svoj križ na Kalvarijo.

Telesna pokora je dobra, vendar sama ne zadoščuje; treba je z njo združiti pokoro srca. Malo ali pa nič bi nam pomagalo pokoriti svoje telo, ko bi bilo naše srce zakopano v grehe. To so dobro vedeli sinovi Marijini in se zato tudi prizadevali, da je bilo njih srce čisto in Bogu ljubo. Krotili so v sebi vse grešne strasti: jezo, oholost, vse hude želje. Iz njih ust ni bilo čuti nobene nedostojne besede ali kletvice. Očitno in klečé so prosili, naj se jim pové, če so kaj zagrešili. Na svoje poglede so tako pazili, da so hodili vedno s povešenimi očmi in se celo svojim tovarišem niso upali pogledati v obraz. Hrepeneli so res po popolnosti, in zato se ni čuditi, da so mnogi med njimi dali svetu slovo in šli v samostan. Kartuzijani v Bistri pri Vrhniki in cistercijani v Stičini in jezuiti v Ljubljani so dobivali svoje novice iz Marijine družbe. Knjiga, iz katere sem posnel, kar vam tu pripovedujem, pravi l. 1647.: Marijina družba je semenišče, iz katerega prihajajo redovniki. — In da vse na kratko povzamem, rečem lahko: mnogi sinovi Marijini v družbi „Kraljice angelov varihov“ in v družbi „Matere božje v nebo vzete“ so živeli, kakor živé popolni, sveti ljudje. Meni vsaj se je zdelo, ko sem prebiral te stvari, kakor da berem življenje svetnikov.

Apostolsko delo.

Marijine družbe niso tihe pobožne bratovščine, katerih udje se samo shajajo k skupnim pobožnim vajam, ali doma zase lepo molijo; Marijini sinovi morajo biti apostoli in kot apostoli razširjati kraljestvo Jezusovo med tovariši, v družbi, med prijatelji in znanci, med sosedi, meščani ali vaščani. Našel sem marsikaj zapisanega, kar nam priča o apostolski gorečnosti v naši prvi družbi; nekaj vam hočem sedaj povedati.

Pravil sem vam že prej, da se je bila v onem času kriva Lutrova vera tudi pri nas močno razpasla po mestih, trgih in gradovih. Škof Tomaž Hren je poklical l. 1597. očete jezuite v Ljubljano, da bi z njih pomočjo zajezil povodenj krivih nauk in rešil, kar se dá še rešiti. Očetje jezuiti so zasnovali svoje šole in kmalu potem ustanovili tudi prvo Marijino družbo. V Marijini družbi so vzgajali goreče apostole, ki so jim pomagali pri njih delu. Za čast božjo in zveličanje duš vneti patri so pridigali in izpovedovali, moške iz Marijine družbe pa so hodili po hišah in iskali izgubljenih sinov; mnogo so jih zopet pridobili za katoliško cerkev.

Poleg krivovercev jih je bilo posebno skrb jetnikov, bolnikov in siromakov. Mladenci iz Marijine družbe so hodili po ječah, tolažili jetnike in jih učili krščanskega nauka. Siromakom so na cesti stregli, prinašali jim vode iz vodnjakov. Nekateri so bili sami ubogi, pa so od tega, kar so dobili v dar, še siromakom delili. Pritrgavali so si pri jedi in svoj delež dajali revežem. — Poseben praznik za ljubljanske ubožce je bil vsako leto veliki četrtek. Ta dan so mladeniči iz Marijine družbe povabili v hišo k očetom jezuitom dvanajst ubožcev; mladi plemiči so ubožcem umili noge, pogostili jih in jim stregli pri jedi. Ravno tako so ljubljanski meščani, ki so bili vpisani v Marijino družbo, ta dan vabili siromake k svoji mizi, dali jim jesti in jih nazadnje bogato obdarovali.

Ker so udje Marijine družbe toliko storili za druge tuje ljudi, je umevno samo po sebi, da so tudi med seboj drug drugemu pomagali; k temu so bili zavezani po družbenih pravilih. V pravilih se namreč bere: „Če je kdo izmed udov Marijine družbe bolan, naj ga drugi obiskujejo in tolažijo; če je ubog, naj mu pomagajo; in če umrje, naj mu poskrbé za pogreb.“ Družba za može je imela blagajno, v katero so skladali denar in po potrebi podpirali bolnike in uboge.

Pred vsem pa so može v Marijini družbi pazili na to, da so bile njih družine poštene in krščanske. Otroci in posli so morali moliti, v cerkev hoditi in pogosto prejemati sv. obhajilo.

Tako so delali Marijini sinovi kot pravi apostoli doma in zunaj, med svojimi in tujimi ljudmi. Očetom jezuitom gre hvala, da so v sedemnajstem stoletju Ljubljano duhovno prenovili; pri tem delu pa so jim z zgledom, besedo in dejanjem največ pomagali sinovi Marijini. Ob koncu 16. stoletja je bilo duhovno življenje v Ljubljani popolnoma zamrlo. „Naša cerkev je od dne do dne bolj prazna; ni duhovnikov, in poslušavcev še manj. Oh, kam smo prišli!“ — tako je l. 1588. tožil neki ljubljanski kanonik.*) Od l. 1575. pa do l. 1593. je bilo v Ljubljani povprek na leto samo nekaj nad 700 obhajil. Prišli pa so jezuiti, ustanovili Marijino družbo, in število obhajanih je rastlo od leta do leta. Samo pri sv. Jakobu, v cerkvi pri očetih jezuitih, je bilo leta 1636. obhajanih 26.000; leta 1667. jih je bilo celo 54.000. Vsako tretjo nedeljo v mesecu so imeli skupno sveto obhajilo, in cerkev je bila vedno polna. Vabila je ljudi gorečnost očetov jezuitov, vabil pa jih je tudi lep zgled pobožnih mladeničev in mož iz Marijine družbe. Knjiga, v kateri so očetje jezuiti vse to popisali, posebe omenja, da je ravno zgled plemičev in meščanov v Marijini družbi vlekel ljudi v cerkev. To je bilo apostolsko delo Marijinih sinov!

Naša povest o prvi Marijini družbi na Kranjskem je sedaj pri kraju. Če hočemo vse, kar smo slišali, povzeti v par besedah, lahko rečemo: Marijina družba je bila mati, ki je v onih hudih časih, ko je pri nas umiralo krščansko življenje, naše mladeniče in može duhovno prerodila; poldrugisto let je vzgajala najboljše sinove kranjske dežele; dala nam je krščanskih očetov, trgovcev in obrtnikov, pravičnih uradnikov, gorečih mašnikov in redovnikov, dala nam je apostolskih mož, ki so sami zase popolno živeli, pa tudi drugim pomagali do lepega krščanskega življenja.

Nesrečna prepoved cesarja Jožefa II. je leta 1783. družbo zatrla, — zatrla pa tudi zlate sadove, ki jih je družba rodila. — V naših dneh se družba zopet oživlja. Z velikim trudom ustanavljajo goreči gospodje v svojih župnijah družbe za mladeniče in dekleta. Po številu udov smo že skoraj presegli nekdanjo Marijino družbo. A število samo ne odločuje; duh je, ki oživlja. Če hočemo, da bodo naše družbe to, kar je bila prva Marijina družba, — duhovna mati svojim otrokom, — oživimo v družbi stari duh, duh molitve, zatajevanja, apostolske gorečnosti!

*) Glej Venec I, 147.

Za vernih duš dan.

Sveta Brigita je bila nekega dne zamaknjena v vice. Med dušami, ki so tu trpele, je videla tudi mlado gospodično, hčer bogatih plemenitih staršev. Nesrečna duša je razodela svetnici, kako je nekdanj živela in koliko mora zato trpeti.

„K sreči“ — tako je začela pripovedovati — „k sreči sem se še skesano izpovedala, predno sem umrla; ubežala sem peklu, pa strašno se moram pokoriti za svoje posvetno življenje; moja nesrečna mati je videla, kaj sem počenjala, pa mi ni branila. Oh, kako mi gori glava, katero sem nekdanj gizdavo lišpala, da bi se kazala ljudem; plamen me žge znotraj in zunaj, in tako strašno me boli, da se mi zdi, kakor da vsak trenotek umiram. Roke, katere sem dajala občudovati, so vkovane v razbeljeno železo. Okolo nog, ki so bile nekdanj tako hitre pri plesu, se mi ovijajo kače in me grizejo s svojimi strupenimi zobmi. Vse telo, katero sem krasila s cvetjem in zlatino in dragimi kameni, trpi strašne muke. Oh, mati moja, kako si se ti na meni pregrešila! Poznala si mojo gizdavost, pa me nisi svarila, ampak še sama gojila v meni grešne želje; vodila si me v gledišče, k pojedinam, na ples, na vse kraje, kjer se duše pogublajo... Prišla bi bila v pekel, da mi ni neskončno božje usmiljenje dalo milosti resničnega kesanja. Opravila sem dobro izpoved, ubežala sem peklu, moram pa najstrašnejšo kazen trpeti v vicah.“

To je resnobna in žalostna povest! Tisto, kar se pripoveduje o telesnih mukah, seveda ni umeti po besedi, zakaj v vicah je duša sama, brez telesa; toda Bog dá duši občutiti tako trpljenje, kakor da bi bila združena s telesom.

Dekleta, ki se tako gizdavo oblačite in zahajate na ples in v slabo družino, pomislite malo, kako bode z vami po smrti. — Kdo vé, če vam bode Bog dal milost, da se še o pravem času skesate in izpoveste svojih grehov? In če tudi opravite za časa dobro izpoved, imate vendar še velik dolg pri Bogu, ki ga je treba plačati, ali tukaj s pokoro, ali pa s strašnim trpljenjem v vicah.

Mnogi mislijo, če so se izpovedali svojih grehov, potem je vse dobro, in lahko brez skrbi živé; pokoro naj dela, kdor hoče. To je velika in nesrečna zmota! — Pokora ni evangelijski svet, katerega lahko poslušamo ali pa ne; kdor je Boga žalil z grehom, ta mora pokoro delati, in če tega ne stori radovoljno, ga bode Bog k temu prisilil. Da ne bi pozabili na svoj dolg, ki ga imamo pri Bogu, zato nas naša dobra skrbna mati, sv. katoliška cerkev, tako pogosto opominja k pokori in sama je določila posebne spokorne dni, namreč postne dni. Naj so nam vsaj ti dnevi res dnevi svete pokore! Drugače se nam utegne zgoditi, da pojde naša duša s tega sveta, predno je s pokoro plačala dolgeve za grehe svoje mladosti. Poslušajte, kaj je doživela ista sveta Brigita in njena hči, sv. Katarina iz Švedske.

Sveta Katarina švedska, njen god praznujemo dné 24. marca, je bivala takrat s svojo materjo, sv. Brigito, v Rimu. Nekega dne je Katarina molila v cerkvi svetega Petra. Kar ugleda pred seboj ženo v beli obleki, ogrnjeno

s črnim plaščem. Neznana žena prosi Katarino, naj moli za neko dušo; potem pa dostavi: „rajnica, ki potrebuje pomoči, je tam doma, kakor ti“. — „Kako pa ji je ime?“ vpraša svetnica. „Princezinja Gida, žena tvojega brata Karola.“ — Katarina poprosi tujo ženo, naj gre ž njo k njeni materi Brigiti in še njej pové žalostno novico. — „Poslali so me samo k tebi“, reče nato neznanka, „in ni mi dovoljeno, da bi še koga drugega obiskala; precej moram odpotovati. Da je res, kar sem ti sporočila, o tem nikar ne dvomi; za nekaj dni bode prišel drugi poslanec iz Švedske in ti prinesel zlato krono kneginje Gide. V testamentu je tebi zapustila svojo krono, zato, da bi ti tem bolj gotovo za njo molila; stori ji to dobroto precej, ker zelo je potrebuje.“ To reče in se poslovila.

Katarina je hotela iti za tujo ženo, a ko se ozre, je več ne vidi; iskala jo je med ljudmi in povpraševala, če je kdo videl tako in tako oblečeno ženo; pa nihče ni vedel ničesa o njej.

Osupla in preplašena je hitela Katarina k svoji materi in ji povedala, kaj se ji je zgodilo. Sv. Brigita je odgovorila: „To je bila Gida sama, žena tvojega brata, ki se ti je prikazala. Bog je bil tako dober in mi je vse razodel. Draga rajnica je pobožno umrla, in Bog ji je dovolil, da sme k tebi priti in te pomoči prositi. Pokoriti se še mora za mnoge grehe svoje mladosti. Storiva obe, kar moreva, da ji polajšava trpljenje.“

Nekaj tednov potem je prišel v Rim oficir švedskega kneza Karola in prinesel seboj zlato krono; mislil je, da je prvi, ki bode Brigiti in Katarini sporočil, da je umrla kneginja Gida. — Svetnici sta prodali dragoceno krono in denar porabili za sv. maše in dobra dela v tolažbo rajne kneginje.

Za grehe, ki so nam morda že davno odpuščeni, je treba torej trpeti še hude kazni. Mislimo na to prav pogosto, zlasti ta mesec, in delajmo pokoro zase in za svoje drage rajnce v vicah!

Razna poročila.

Naznanilo ponočnim častivcem presv. R. Telesa v Ljubljani.
Po noči med 1. in 2. novembrom (to je po noči od praznika vseh svetnikov na dan vernih duš), bodo moški častili presveto Rešno Telo v cerkvi svetega Jakoba. Darovala se pa bode ta nočna molitev v poseben namen: za blagor duš vseh umrlih častivcev. — Molila se bode dvajseta ura: Vernim dušam v tolažbo.

Iz Loškega Potoka. Redek slučaj, ali pa morda edini v škofiji, odkar se obhajajo misijoni, se je zgodil v Dragi, da je domač župnik sredi misijona umrl. Dasi bolan, je vendar hotel še svoji fari preskrbeti milost sv. misijona — že drugič tekom šestih let njegovega delovanja v Dragi. Dne 16. septembra so prišli čč. oo. frančiškani, njim na čelu sam preč. o. provincijal.

A slaba udeležba pri misijonu od začetka je silno potrla g. župnika Zakrajška in mu je pospešila smrt. Ko ga je vprvo mrtvoud zadel na možgane, je vedno govoril o ljudeh, kako prihajajo v cerkev itd. Dne 20. septembra ob 7. uri zvečer je pa izdihnil svojo blago dušo. Smrt g. župnika je pretresla trda srca, da so se bolj goreče začeli udeleževati duhovnih dobrot. Obhajanih

je bilo nad 1200 vernikov. Pogreb je bil v soboto, dné 22. septembra, katerega se je udeležilo 15 duhovnikov-sobratov iz sosedstva. Ginljiv cerkveni govor je imel preč. g. ribniški dekan, ki je tudi vodil spreved. Bog daj, da bi bila smrt župnikova novo življenje za vernike v Dragi!

Dné 7. oktobra, na rožnivenško nedeljo, se je ustanovila v Loškem Potoku Marijina družba za dekleta. Zahvala gre v prvi vrsti gorečemu gospodu župniku, da je v tako kratkem času — tekom enega leta — zbral tako veličastno število Marijinih hčerâ. Dasi je bil g. župnik vrlo strog pri izbiranju deklet, vendar jih je bilo imenovani dan vsprejetih 181. Velečastiti gospod kanonik T. Kajdiž je prihiti iz Ljubljane, da je vsprejel ob prekrasnem govoru in ginljivih obredih dekleta v Marijino družbo. Ves obilni trud mu poplačaj Marija! Prihodnje leto bomo poskusili s fanti. Vedno češčenje pri nas vrlo napreduje. Od 5. ure zjutraj do 6. ure zvečer se vedno glasi slava Najsvetejšemu. Okoli 400 izvodov krasne knjige „Večna molitev“ je med ljudmi. In vse to je sad enoletnega gorečega dela gospoda župnika. Bog mu poplačaj v nebesih!

Kapelan Kralj.

Iz Mošenj. Dan sreče in veselja za našo deklinško Marijino družbe je bila rožnivenška nedelja. Izpolnila se nam je iskrena želja, da smo dobile družbeno zastavo, katero so presvetli knez in škof zjutraj blagoslovili in v izbranih besedah naslikali njen pomen. — Ko je nosilka dvignila blagoslovljeno zastavo, se nam je zdelo, da je dobra nebeška Mati poslala angelja v našo sredo. Skoro iz vseh župnij lepe Gorenjske so prihitele ljube sestre k tej slovesnosti. V dolgi procesiji smo šle potem pevajoč z zastavami na Brezje, kjer se je ravno ta dan vršila slavnost cerkvenega posvečenja. Tudi z vlakom je dospelo mnogo družbenic.

Nova zastava je res krasna. Na jedni strani je bela in ima v svilo vezeno podobo Marije pomočnice, ki je bogato okrašena s cveticami, med katerimi se vije napis: „Marija, pomagaj svojim hčeram.“

Na drugi, svetlo-modri strani pa sta enako izdelani najsvetejši srci z napisom: „Najvrednejšima srcema so posvečena naša srca. Marijine hčere mošenjske v svetem letu 1900.“ Botra Marjeta Rozman pa je darovala zastavi dragocen trak, ki nosi besedilo: „Vse po Mariji! Vse za Marijo!“

Razvita je torej v čast Mariji zastava, še predno smo si mislile. Pripomogli so do tega nekateri blagi dobrotniki in dobrotnice. Dolžnost naša je, da se jim na tem mestu najsrčneje zahvalimo. Kraljica nebeška naj pa vsem bogato poplača

Tafnica.

Od Fare pri Kostelu. Že sem vam poročal, kako lepo smo obhajali sv. misijon. A danes naj poročam cenjenim bravcem „Venca“, kako lepo se kažejo sadovi zadnjega sv. misijona. Pred vsem naj omenjam tu pobožnost do presv. Srca Jezusovega. Ta pobožnost je bila sicer že popreje nekoliko razširjena med ljudstvom, a še jako malo. A sedaj, ko so misijonarji tako toplo priporočali češčenje in ljubezen do presvetega Srca Jezusovega, in ko verniki tudi slišijo skoro v vsakem pastirskem listu našega presvetlega knezoškofa, koliko zaničevanja in zasramovanja mora pretrpeti to presveto Srce današnje dni, zlasti v zakramentu ljubezni, je postala splošna želja, naj bi se bratovščina presv. Srca tudi pri nas vpeljala, kakor jo imajo v sosednjih hrvaških župnijah, kamor se morajo sedaj hoditi vpisovat. Tej želji se je sedaj s tem ustreglo, da sem si preskrbel osebno pooblastilo iz Rima, da se župljani lahko v domači župniji vpisujejo v bratovščino presvetega Srca k otudje, ki so lahko deležni vseh odpustkov glavne bratovščine v Rimu. In tako se je pri nas v kratkem času prav močno razširila ta lepa pobožnost med verniki, kateri v ta namen prav marljivo prejemajo v obilnem številu vsako prvo nedeljo v mesecu sv. zakramente.

Samo ob sebi je umevno, da se je s to pobožnostjo oživilo tudi češčenje presv. R. Telesa; ker ravno v tem zakramentu se nam najlepše kaže neskončna božja ljubezen presv. Srca do nas grešnih ljudi. Ker se že po vseh slovenskih župnijah vedno bolj razširja glasno skupno češčenje presv. Rešnega Telesa, nismo hoteli tudi mi zaostati, dasiravno smo že na meji. Zato smo tudi pri nas takoj po misijonu vpeljali glasno skupno molitev pred presvetim R. Telesom, in sicer molimo vsako prvo nedeljo v mesecu iz knjig „Večna molitev“ in „Osem ur“. Glasna vkupna molitev ljudstvu tako ugaja, da se je takoj 60 udov na novo vpisalo v bratovščino presv. R. Telesa. To gorečnost do molitve in prejemanje sv. zakramentov je obrodil ravno sv. misijon. Zato so pa tudi presvetli knezoškof, ko so nas zadnjič obiskali, vernike očitno pohvalili, kako pridno prejemajo sv. zakramente, odkar je bil tu sv. misijon. Pri tej priliki so priporočali zlasti Marijino družbo za dekleta in mladeniče. Poslušni želji višjega pastirja, snujemo sedaj Marijino družbo in sicer najprvo za dekleta, ki se prav pridno oglašajo in pripravljajo na slovesen sprejem. Tako naj se tudi pri nas, Bog daj, kmalu uresničijo besede našega preljubljenega višjega pastirja: „Pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji!

Anton Zore.

S sv. Gore pri Gorici. Tudi pri nas na Goriškem so se krščanska dekleta začela zavedati, da je prva dekliška čast in napredek v krščanskem življenju le v posnemanju čednosti nebeške Matere prečiste Device Marije. Marijine družbe za dekleta v Dreženci, na Ljubušnem, v Kamenjah, Pevmi in Ročinju, ustanovljene lani in letos, nam to pričajo. Zgledno in najkrepkejše se razvija Marijina družba v Dreženci pri Kobaridu pod spretnim vodstvom častitega gospoda kurata.

Da se medsebojno spoznajo in izpodbujajo, sta napravili Marijini družbi iz Drežence in iz Kamenj na Vipavskem shod na sv. Gori. V nedeljo, dne 16. septembra, na praznik žalostne Matere Božje so prišle Marijine hčere iz Drežence najstaj ur, one iz Kamenj pet ur daleč, pod vodstvom predstojnikov na staroslavno božjo pot. Po blagoslovu ob šesti uri je dreženski predstojnik nagovoril Marijine hčere, ter jim z živo besedo razložil zgodovino božje poti na sv. Gori. Bilo je ta dan tudi obilo romarjev iz Trsta.

V ponedeljek ob 7. uri je bilo med sv. mašo skupno sv. obhajilo, nato skupna glasna zahvala. Ob 9. uri je imel čast g. oseški vikar lep slavnosti primeren govor, v katerem je navduševal Marijine hčere k vstrajnosti v posnemanju Križanega in Njegove žalostne Matere. Govoru je sledila peta sveta maša. Petje pri tej maši, kakor tudi pri zgodnji in pri petih litanijah predtavečer in ta dan popoldne je pokazalo, da navdušen duhovnik more tam, kjer so ljudje dobre volje, napraviti iz neolikanih kmečkih glasov izvrsten zbor, ki se sme kosati z marsikaterim pevskim zborom v mestih.

Po litanijah je kolenjski prednik priporočal Marijinim hčeram pogosto združevanje z Jezusom v sv. obhajilu, na kar sta se obe družbi očitno in na glas posvetili presvetemu Srcu Jezusovemu. S svetim navdušenjem so vse skupaj zapele zvezno pesem k Srcu Jezusovemu, katero je zložil vrlim Tirolcem skladatelj Mitterer. Potem, ko so še odpele nekaj Marijinih pesmi, so se ločile Marijine hčere od Marijinega svetišča v procesiji pevaje: „Marija, Mati ljubljena, bod' o češčena Ti!“ Kjer se delijo pota, so se ločile kamenjske Marijine hčere od svojih novih prijateljic in sestrâ izpod Krna s srčno željo, da bi se prihodnje leto zopet snidle in sicer na mirenskem Gradu, pa ne same, ampak z vsemi drugimi sesterskimi družbami na Goriškem.

Naj bi ta shod bil udeleženkam v trajnem spominu in uresničitvi naj se sklepi storjeni v sv. navdušenju pred Najsvetejšim v svetišču ljube Matere Marije.

Iz Žužemberka. Mladenci Marijine družbe v Žužemberku smo bili pretekli mesec na Zaplazu. Do Čateža smo se peljali. Tam smo iz farne cerkve z društveno zastavo na čelu, pevajoč Marijine pesmi, šli gori k prijazni romarski cerkvici. Tu so se darovale štiri sv. maše. Pridigoval nam je gospod dr. Gregorij Pečjak. Bila je pridiga o veliki časti krščanskih fantov, ako služimo Mariji.

Mariji smo dali svoja imena, rekel je gospod, odločili smo se za življenje pri Mariji. Toda ni zadosti samo enkrat reči: „Mi hočemo biti otroci Marijini. Svet vé, da smo srečni, če smo Marijini, zavida nam to srečo, zapeljuje nas, nevarnost je, da nezvesti postanemo svoji Materi. Zato naj nihče ne gre iz cerkvice, nadaljuje g. govornik, predno trdno ne obljubi, okleniti se Device Marije z vzdihljajem: „Pri tebi hočemo biti in ostati, o Marija, ki si v družbi nebeških angelov. Če si božji angeli v čast štejejo biti v družbi Njeni, je tudi nam čast biti v družbi angelske kraljice.“

Popoldan smo v farni cerkvi Čateški počastili Jezusa v presvetem zakramentu. Tu je g. H. Povše pred velikim oltarjem svetega Mihaela izpodbujal zadnjikrat mladeniče k stanovitnosti. Ob strani najčistejše Device bomo tudi mi s svetim angelom premagali satana, ki nas zapeljuje. Ljubi Jezus pa daj, da, kakor tu zbrani, pridemo vsi k Njemu v sv. raj.

Gospod Henrik nas je zapustil pretekli teden. Marija, za katere čast se je gospod v Žužemberku toliko trudil, bo gotovo zanj prosila v nebesih.

Ta dan v družbi Marije Zaplaške nam ostane med najlepšimi dnevi trajno v spominu.“

J. Marijin otrok.

Katoliška cerkev na Kitajskem.

Na Kitajskem si je staro sovraštvo do krščanstva letos zopet enkrat dalo duška. Le pomladi so misijonarji opazili neko nemirno gibanje med ljudmi. Od meseca junija naprej pa prihajajo od tam poročila, ki nas navdajajo z grozo in strahom. Sovražniki imena Jezusovega požigajo vasi, rušijo cerkve in moré kristijane in hočejo siloma zatreti sveto vero na Kristusa.

Po najnovejši štetvi je sedaj na Kitajskem 762.758 katoličanov; tem pa niso prišteti katehumeni, to se pravi, tisti, ki se pripravljajo na sv. krst, in teh je do 100.000. Dežela je razdeljena v 40 misijonskih pokrajin (apostolskih vikariatov); 9 pokrajin oskrbujejo frančiškani, 7 lazaristi, 2 pokrajini jezuiti, 2 dominikanci, 9 duhovniki iz misijonske hiše v Parizu, 5 duhovniki iz družbe brezmadežnega Srca Marijinega iz hiše v Šajtveldu (Scheutveld), 3 duhovniki iz misijonske hiše v Milanu; po eno pokrajino imajo avguštinci, duhovniki iz misijonske hiše v Stajlu (Steyl) in duhovniki iz misijonske hiše sv. Petra in Pavla v Rimu. Vseh misijonarjev iz Evrope je 942, domačih duhovnikov pa 445; redovnih sester iz Evrope je 339, domačih pa 720; cerkvâ in kapelic imajo 4348; duhovskih semenišč je 47, v njih je 869 bogoslovcev; zavodov in semenišč za dečke je 47, v njih je 2263 gojencev; malih šol imajo katoličani 4054, v njih je 65.990 učencev; hiš za sirote je 239 in v njih 26.835 sirot; bolnišnic in hiš za gobave je 395.

Človek mora kar strmeti ob teh številkah; zares, krščanska ljubezen dela čudeže: nekaj sto misijonarjev in redovnih sester, pa toliko šol in sirotnic in bolnišnic! Vseh 454 milijonov poganov — toliko jih je še sedaj na Kitajskem — ne zmore tega, kar stori nekaj stotisoč katoličanov!

To lepo setev svete vere Kristusove hočejo Kitajci ukončati. Misijonska postaja Upatse je popolno razdejana. Porušili so cerkev, hišo za misijonarje,

sirotišnico in blizu 200 krščanskih hiš. V Mandžuriji so umorili misijonskega škofa, pet misijonarjev in dve sestre; v Šansiju je umrlo grozovite smrti 50 misijonarjev in en škof. V pekinški pokrajini so mučili nad 600 kristijanov. V Hunanu so škofa tri ure grozno trpinčili, potem je izdihnil. V drugem kraju so pomorili nad 500 kristijanov.

Koliko je vseh pomorjenih kristijanov, se sedaj še ne vé natanko. Prosimo Boga, da bi bil kmalu konec preganjanju; svetega Oče Leon XIII. so že meseca julija ukazali vsem rimskim samostanom, da naj molijo za preganjane brate in sestre. Molimo še mi z njimi, da bi se zopet vrnil mir v deželo in da bi iz zemlje ki je porošena z mučeniško krvjo, v prihodnosti še lepše pognalo seme božje besede in rodilo stoter sad!

Zadobljeno zdravje po zaobljubi k Materi božji in presvetemu Rešnemu Telesu.

(Po L'aurora del secolo del Sacramento — priredil o. M. F.)

Sedmega marca letošnjega leta je bilo, ko je v Genovi sestra Marijana Barboro, iz reda preblažene Device Karmelske, nevarno zbolela. Huda mrzlica jo je stresla. Preje je stregla v deški sirotišnici in tudi poučevala.

Poklicali so zdravnika. Ta je rekel, da ima bolnica pljučnico. Ker ni bilo mogoče zaradi nevarnosti prinesiti bolnice v hišo v Marasi, kjer imajo sestre poseben bolniški oddelek (v tej hiši se sestre v začetku samostanskega življenja vzgojujejo), so sklenili, da jo vsaj v drugo sobo spravijo. V četrtek, dne 8. marca zjutraj so jo položili na nosilnico ter jo prenesli v drugo, bolj toplo sobo, ki pripada oddelku Alojznic. (Alojznice se imenujejo tamkajšnja uboga dekleta, ki pletejo in perejo in so pod posebnim varstvom sv. Alojzija.)

Tukaj se je bolezen redovnici se shujšala. Komaj da je dihala. Hude bolečine je čutila posebno na desni strani pljuč. Zdravnik jo je obiskal ter se o tem tudi z nekim drugim zdravniškim profesorjem posvetoval. Oba sta svetovala, naj bolnico previdijo s sv. zakramenti za umirajoče. Res so poslali v Marasi po spovednika. Bolnici je bilo vedno hujše. Ob 11. uri je prihitel spovednik g. Henrik Villa. Bolnica opravi spoved. Gredó po sveto popotnico. Med tem se prebliža sestra voditeljca Alojznic k bolnici ter jo nagovori: „Kaj ne sestra Marijana, da bode te peljali, kedar ozdravite, naše deklice v svetišče naše Gospe na Gori. Tam bode te šle vse k svetemu obhajilu ter ga darovale za duše v vicah.“

Pri teh besedah zdihne bolna sestra: „Zgodi se volja božja.“ Duhovni gospod pride z Najsvetejšim v sobo. Vsi so bili ginjeni. Duhovnik vzame v roke sveto hostijo ter izgovarja besede: „Gospod nisem vreden . . .“

V tem trenutku se vzdigne bolnica kvišku, sklene prav pobožno roke ter prejme kakor zamaknjena presveto Rešno Telo. Bila je polna dušnega veselja in miru. Proti večeru se umiri mrzlica. Bolnica se tako dobro počuti, da so mislili, da je to znamenje bližnje smrti. Znano je, da na smrt bolnim skoro pred smrtjo nekoliko odleže. Okolo devete ure zakliče bolnica na glas: „Sestra Pavla (to je bila sestra, ki je pri njej čula), ali slišite, kako dobro diham“. Pri teh besedah zdihne globoko, kakor da bi se oddahnila od kakega težkega dela. Nato reče: „Nič več ne čutim bolečin . . . ozdravljena sem.“

Sestra Pavla se je bala, da se je bolnici zmešalo, ker tako govori. Opomni jo torej, naj bode mirna, naj ne govori. Pa sestri Marijani se ni mešalo; res je ozdravela. Ozdravil pa jo je Jezus, ki ga je prejela pri

sv. obhajilu za popotnico. Noč je pretekla v molitvah in zahvalah. Ko je prišel zjutraj, ni vedel, od kod neki bi bilo toliko in tako izvanredno zboljšanje pri bolnici. Zapove, naj mu natančno povedó, kako in kaj se je zvečer in ponoči z bolnico zgodilo. Dva dni pozneje je sestra Marijanica opravljala svoja navadna dela.

Bodi češčno, hvaljeno presv. Rešno Telo in preblažena Devica Marija!
Genova, dné 14. marca 1900.

Sestra Marija Bonino, predstojnica.

Zahvala za uslišano molitev.

Š. iz L. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, lurški Materi božji in sv. Antonu za ozdravljenje po dolgi bolezni. — F. M. S. od Nove Cerkve se zahvaljuje sv. Antonu za pomoč pri bolni živini. — Marija Habjan iz Škofje Loke se zahvaljuje Materi božji, da je ozdravela v nevarni bolezni, ko je rabila lurško vodo. — A. U. se zahvaljuje ljubi Materi božji za pomoč v bolezni. — Neka oseba iz konjiške dekanije se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Devici in sv. Jožefu, da se je neka oseba srečno vrnila domov z daljnega pota. — Neka oseba od Sv. Križa se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, Materi božji, sv. Jožefu in sv. Antonu za posebno milost. — Marija Bukovec iz trebanjske fare se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu za ozdravljenje. — Marija Fojkar iz Škofje Loke se zahvaljuje Jezusu, Mariji, svetemu Jožefu in sv. Valentinu za hitro ozdravljenje svojega brata. — A. J. v B. gradu se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu P., da je neki gospé, dobrotnici starih poslov. bolezen odlegla in je upati, da ozdravi. — J. B. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, prečistemu Srcu Marijinemu in sv. Antonu P. za prejeto zdravje. — E. P. se zahvaljuje svetemu Jožefu, da sta dve bolnici dušno in telesno ozdraveli, in da se je neka trdovratna grešnica izpreobrnila. — N. B. se zahvaljuje Devici Mariji, svetemu Jožefu in sv. Antonu P. za mnoge dušne in telesne dobrate. — M. N. v R. se zahvaljuje Mariji za uslišano molitev. — J. J. se zahvaljuje svetemu Jožefu za ozdravljenje. — M. P. iz T. se zahvaljuje presvetemu Srcu Jezusovemu, Mariji brez madeža spočeti in svetemu Jožefu za pomoč v dušnih in telesnih zadevah.

I z j a v a.

Poslušni določbi papeža Urbana VIII. izjavljamo: čudežnim zgodbam, o katerih poroča „Venec“, pa jih cerkvena oblast ni preiskala, dajemo samo toliko vere, kolikor je gre človeški resnicoljubnosti; tega, kar je Bog posebe razodel pobožnim osebam, nimamo za verske resnice; vse pa prepuščamo nezmotljivi sodbi svete katoliške cerkve.

Urednik.

